

OSLO POLITIDISTRIKT MELDER OM VÅDESKUDD AVFYRT AV POLITIBETJENT A

Anmeldelsen

Ved påtegning 18. august 2017 meldte Oslo politidistrikt om at det 15. august 2017 var avfyrt et vådeskudd i xxxxxx. Vedlagt påtegningen fulgte politiets anmeldelse med beskrivelse av forholdet, rapporter om ransaking/beslag, utskrift fra politioperativt register (PO-logg) og fotomappe fra treningsrommet.

Av politiets anmeldelse fremgår at politibetjent A hadde avfyrt skudd med en tjenstepistol under trening. Det var to andre tjenstepersoner til stede da skuddet ble avfyrt. Skuddet traff et speil som hang på en betongvegg. Syv fragmenter av kulen ble funnet flere steder i treningsrommet.

Spesialenhetens etterforskning

Spesialenheten har avhørt politibetjent A som mistenkt. Politibetjent B og politibetjent C er avhørt som vitner. Spesialenheten har også vært i kontakt med D ved våpenkontoret på Kripos.

Det er også innhentet bekreftelse på mistenktes skytegodkjenning, rutiner for våpentrening i tinghuset og Politidirektoratets «Prosedyrer for politiets håndtering av tjenestevåpen» av 30. oktober 2015.

Nærmere om sakens faktum

Av politiets anmeldelse fremgår at politibetjent A på stedet opplyste til politiet at hun 15. august, sammen med politibetjentene B og C, bestemte seg for å tørrtrene med våpen i treningsalen i xxxxxx. Politibetjent A ønsket å trene på en behagelig liggende skytestilling med MP5. Hun skulle opp til godkjenningsskyting med dette våpenet om noen uker, og trengte å trene på å gå fra stående til liggende stilling med alt utstyr på. De sto oppstilt på tilnærmede linje. Politibetjent A sto lengst til venstre, politibetjent B sto et par meter til hennes høyre side, mens politibetjent C sto et par meter til høyre for politibetjent B. De sto alle vendt mot en speilvegg som var på motsatt side av døren inn til treningsalen.

Forut for denne drillen hadde hun vært nøye på å ta magasinene ut av MP5-en og tømme disse for patroner. Hun hadde også dratt tilbake ladearmen og satt denne i bakre stilling, og i tillegg sett og kjent at det ikke var patron i kammeret. Hun trente på drillen med tomt våpen og med tomme magasiner. Hun kjørte drillen med MP5 gjentatte ganger en halv time. Under drillen hadde politibetjent A på seg sin ladde pistol med fullt magasin. Etter drillen gikk hun på toalettet i damegarderoben, og da hun kom tilbake bestemte hun seg for å drille litt med pistolen. Uten videre forberedelser stilte hun seg stående med fronten mot speilveggen. Hun trakk pistolen med sin høyre hånd og førte pistolen opp foran seg, la press på avtrekkeren og så smalt det.

Politibetjent A har til Spesialenheten opprettholdt den forklaring hun ga til politiet på stedet. Hun har i tillegg forklart at hennes tanke var å tørrtrene kun med MP. Hun hadde ikke planlagt å trene med pistolen. På dette tidspunktet var det midlertidig bevæpning i Oslo, og hun hadde derfor ladd pistol i beltet. Hun vurderte ikke å tømme pistolen på våpenrommet før

hun gikk ned. Hun var trygg på området hun var i. Hun visste at alle stod på linje, og hun var oppmerksom på hvor de andre var. Hun visste også at området var lite beferdet og at fundament og vegger i kjelleren er av betong. Det var derfor de valgte å trene der.

Politibetjent A har forklart at hun ble gjort kjent med "Prosedyrer for politiets håndtering av tjenestevåpen" da hun begynte å jobbe. Hun kan ikke huske å ha sett skrevet spesifikt, men hun har fått informasjon om innholdet både fra sjefen sin og på IP-treninger. Hennes sjef, E, sendte også før sommeren 2017 en e-post til alle med overskriften "Ingen vådeskudd på xxxxx". E-posten inneholdt retningslinjer for hvordan de skulle håndtere våpen. Det gikk på hvordan de skulle bære våpen, tømmeprosedyrer mv. Politibetjent A har erkjent straffeskyld.

Politibetjentene B og C har forklart seg sammenfallende med politibetjent A. I tillegg har politibetjent C forklart at politiets pistoler er ladet med Shortstopp-ammunisjon som ikke har så stor gjennomslagskraft. Han var borte og så på speilet etter skuddet. Speilet hadde fått et hakk inn i veggen, men prosjektilet hadde ikke gått langt inn i veggen. Verken politibetjent B eller politibetjent C merket noe til fragmentene som ble funnet i treningssalen.

D ved våpenkontoret på Kripos har opplyst at skadepotensialet ved kulefragmenter varierer fra sak til sak. Han har også opplyst at generelt vil det fra en 9 mm patron mest sannsynlig være snakk om små fragmenter. Disse vil ha en ugunstig form og vil fly dårlig. Farten vil derfor avta hurtig, og fragmentene vil miste både hastighet og farlighet relativt fort slik at det ikke er store krefter det er snakk om.

Spesialenhetens vurdering

Spesialenheten for politisaker har som oppgave å etterforske og påtaleavgjøre saker som gjelder spørsmålet om ansatte i politiet og påtalemyndigheten har begått en straffbar handling i tjenesten.

Saken er vurdert etter straffeloven § 188 om uforsiktig omgang med skytevåpen. Det følger av Ot. prp. Nr. 8 2007-2008 at bestemmelsen med enkelte endringer erstatter straffeloven av 1902 § 352, og i hovedsak viderefører gjeldende rett.

Straffansvar etter straffeloven § 188 er betinget av at gjerningspersonen har brukt eller behandlet skytevåpen på en uforsiktig måte, som er egnet til å volde fare for andres liv eller helse. Det kreves ikke at handlingen faktisk har voldt skade. Det er tilstrekkelig at atferden objektivt sett var egnet til dette. Av rettspraksis vises det blant annet til Rt. 1989 s. 439 og Rt. 1993 s. 96. Uttrykket «andres liv eller helse» innebærer at fare for lovovertræderens *eget liv eller helse ikke rammes, og heller ikke fare for materielle skader.*

Skyldkravet er forsett med hensyn til at man har med et skytevåpen mv. å gjøre. Skyldkravet er imidlertid blandet, idet det er tilstrekkelig med uaktsomhet i forhold til at atferden skjer på «uforsiktig måte» slik at den er «egnet til å volde fare for andres liv eller helse».

Bestemmelsen gir uttrykk for en norm som kommer til anvendelse både i de tilfeller hvor selve bevæpningen med skytevåpen er rettmessig og ønskelig (for eksempel politiets våpenbruk) og de tilfeller hvor både bevæpningen og bruken er uønsket. Farepotensialet ved uforsiktig omgang med skytevåpen ligger til grunn for det strenge aktsomhetskravet i straffeloven § 188.

Spesialenheten viser også til at det av «Prosedyrer for politiets håndtering av tjenestevåpen» blant annet fremgår følgende i punkt II:

"Det tillates ikke egentrening i form av at tjenestepersoner gjennomfører øvelser alene... Forut for slik trening skal:

1. våpen tømmes etter gjeldende prosedyrer
2. begge tjenestepersoner sjekke at våpenet er tomt
3. det settes kammerlås i våpen
4. begge tjenestepersoner bekrefte at pkt. 1-3 er gjennomført

Magasiner som er ladd med skarpe patroner skal ikke under noen omstendighet oppbevares i våpen under trening."

På bakgrunn av etterforskningsmaterialet finner Spesialenheten det bevist at politibetjent A har opptrådt uaktsomt med skytevåpen og at hennes opptreden var egnet til å volde fare for andres liv eller helse. Vådeskuddet var et resultat av at politibetjent A unnlot å tømme pistolen før hun trente med den. Skuddet ble avfyrt i et relativt lite rom med to andre tjenestepersoner til stede, og det ble funnet fragmenter av kulen også bak tjenestepersonene som stod på rekke.

Spesialenheten finner etter dette at objektive og subjektive vilkår for straff er oppfylt. Saken avgjøres med et forelegg. I henhold til straffennivået i sammenlignbare saker, settes boten til kr. 10.000,-, subsidiært 20 dagers fengsel.

Vedtak

A ilegges forelegg. Forelegget utferdiges på særskilt dokument.

A underrettes om vedtaket.

Kopi av vedtaket oversendes politimesteren i Oslo politidistrikt til orientering.

Sjefen for Spesialenheten for politisaker, 16. mars 2018